

KTÜ DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİNDE EĞİTİM GÖREN PREKLİNİK ÖĞRENCİLERİNİN DENTAL TRAVMA FARKINDALIĞININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Rumeysa PAK, Senem T. DÖNMEZ, Berat KİPER, Mehmet Burak SÜZEN, Sümeyye AYDOĞDU, Hilal DOĞANÇAYLI, Semiha TOSUN

Karadeniz Teknik Üniversitesi Oral Diagnoz ve Radyoloji Anabilim Dalı, Trabzon, Türkiye

AMAÇ

Travmatik dental yaralanmalar, hayatın her döneminde gözlenebilen acil bir durumdur. Bu yaralanmalarda erken tanı ve tedavi oldukça önemlidir. Yaygın görülmesi nedeniyle ebeveynlerin, öğretmenlerin, tıp fakültesi öğrencilerinin ve sporcuların dental travma bilgi düzeyleri çeşitli araştırmalarla değerlendirilmiştir. Fakat diş hekimliği preklinik öğrencilerinin dental travma yaklaşımları ile ilgili çalışma sayısı oldukça azdır. Bu çalışmada KTÜ Diş Hekimliği Fakültesinde eğitim görmekte olan dönem 1-2-3 öğrencilerinin dental travma bilgi düzeylerinin ölçülmesi planlanmıştır.

YÖNTEM ve GEREÇLER

Bu çalışmada KTÜ Diş Hekimliği Fakültesi Oral Diagnoz ve Radyoloji bölümüne 2007-2009 yılları arasında gelen 25.663 vakadan travma hikayesi olan 365 hasta yaş, cinsiyet, travma sonucu oluşan kırık tipi, etiyolojik faktör, kırık bölgesi, konküzyon varlığı, enfeksiyon varlığı ve travmanın oluş zamanı yönünden değerlendirilmiş ve tablo oluşturulmuştur. Çalışmada bu tablodan elde edilen veriler kullanılmıştır.

Çalışma için KTÜ klinik araştırmalar etik kurulundan etik izni alındı . Bu çalışmada KTÜ Diş Hekimliği Fakültesinde travmatik dental yaralanmalarla ilgili eğitim almamış preklinik öğrencileri yer almaktadır . Öğrenciler dental travmalara yaklaşımları açısından değerlendirilmek için daha önce ebeveynlere, tıp fakültesi öğrencilerine ve sporculara uygulanan ve geçerliliği bulunan anketler modifiye edilerek kullanıldı . Öğrencilerin anketlere katılıp katılmamaları gönüllülük esasına dayanır . Ankete katılmayı kabul eden öğrencilerin dental travma yaklaşımları e posta yolu ile gönderilen bir anket ile değerlendirildi . Sorulardan elde edilen cevaplar analiz edildi ve her bir sorunun cevabı yüzde olarak hesaplandı . Verilerin analizinde SPSS 26 paket programı ve ki-kare testi kullanıldı. Anlamlılık düzeyi p<0,05 olarak belirlendi.

BULGU

Çalışmaya dahil olan ve olmayan öğrenci sayıları Tablo I' de gösterilmiştir.

Tablo I.

Çalışmaya katılan ve katılmayan öğrenci sayıları ve yüzdeleri;

Dönem	Erkek Sayısı	Kadın Sayısı	Toplam	Katılım Yüzdesi
Dönem 1	29	46	75	%33.94
Dönem 2	15	51	66	%29.86
Dönem 3	26	54	80	%36.20
Toplam	70	151	221	%100

%68,3'ü kadın (n=151), %31,7'si erkek (n=70) olarak belirlenmiştir. Üçüncü dönem öğrencileri%36,20. İkinci dönem öğrencileri %29,86.Birinci dönem öğrencileri %33.94 oranında katılım sağlamıştır (p>0.05).Tüm dönemlerde kadın katılma sayısı erkeklerden fazladır.

Çalışmaya katılan toplam kız (151) ve erkek (70) sayıları arasında istatistiksel fark saptanmıştır (p<0.05).

Dental travma konusunda yeterli bilgiye sahip olduğunuzu düşünüyor musunuz?

☐ Evet (%26.2)
 ☐ Hayır (%68.8)

Yeterli bilgiye sahip olduğunuzu düşünüyorsanız bu bilgilere nereden ulaştınız ?

☐ İnternet (%39.8)
 ☐ Daha önce bir dental travmayla karşılaştım (%11.8)
 ☐ Diş hekiminden (%22.6)
 ☐ Kongrelerden (%2.7)

Hastalar travmatik bir dental yaralanma sonucu kliniğe ne zaman gelmelidir?

☐ Hemen (%59.3)
 ☐ Aynı gün içerisinde (%36.7)
 ☐ 1 Hafta sonra (%1.8)

Dental travma hangi cinsiyette daha sıklıkla görülür?

☐ Kadın (%27.1)
 ☐ Erkek (%63.8)

Dental travma en çok hangi yaş grubunda görülür?

☐ 0-3 (%2.3)
 ☐ 3-6 (%17.6)
 ☐ 6-12 (%49.8)
 ☐ 13-17 (%12.2)
 ☐ 18-65 (%13.6)

Travmatik dental yaralanmalardan en çok etkilenen diş grubu hangisidir ?

☐ Santral lateral dişler (%89.1)
 ☐ Premolar molar dişler (%6.3)
 ☐ Kanin dişler(%2.3)

Dental travmaya en çok sebep olan etiyolojik faktör hangisidir ?

☐ Düşme (%49.3)
 ☐ Çarpma (%30.8)
 ☐ Kaza (%14)
 ☐ Darp(%3.2)

Avulse bir dişin nasıl diş hekimine getirilmesini önerirsiniz?

☐ Musluk suyu içinde (%5.4)
 ☐ Alkol içinde (%2.7)
 ☐ Süt içerisinde (%34.8)
 ☐ Tükürük içerisinde (%12.2)
 ☐ Kuru bir peçete veya pamuk içerisinde (%14)
 ☐ %2.5 Sodyum hipoklorit solüsyonu içersinde (%24.9)

Avulse bir dişi yerine yerleştirmeyi düşünüyorsunuz ama diş yere düşmüş ve kirlenmiş olduğunda ne yapmayı düşünürsünüz ?

☐ Sodyum hipoklorit içerisinde 30 dk bekletirim daha sonra yerleştiririm (%53.4)
 ☐ Spanç ile üzerindeki tüm kirleri temizledikten sonra yerleştiririm (%3.2)
 ☐ Serum fizyolojik ile yıkadıktan sonra yerleştiririm (%34.8)
 ☐ Kuru bir peçete ile etrafını temizledikten sonra yerleştiririm (%2.3)

Travmatik dental yaralanmalarda tetanoz aşısının bir önemi var mıdır ?

☐ Evet (%83.4)
 ☐ Hayır (%18.6)

SONUÇ

Elde edilen veriler göstermiştir ki”travmatik dental yaralanmalar konusunda yeterli bilgiye sahip olduğunuzu düşünüyor musunuz ?”sorusuna hayır yanıtını veren öğrencilerin oranı oldukça yüksek olmakla beraber tüm anket soruları değerlendirildiğinde öğrencilerin çoğunun dental travma hakkında fikir sahibi olduğu ancak olası bir travma ile karşılaştıklarında en doğru yaklaşımı seçmek konusunda eksikliklerinin olduğu sonucuna varılabilir.